

Sureda Fonda

Text> **TONI SALA**, escriptor

Foto> **MIQUEL MILLAN**

S'hi arriba a braça, amunt i avall per les onades verdes del mar de l'Ardenya. Nedant pels turons d'aigua verda, pujant i baixant per corriols i camins, relliscant pel suc verd de pins, arboços, suros i bruc. El vent arrissa el líquid del bosc i el bruc florit fa escuma. El sol torna un mirall la superfície. Les fulles es refreguen com una mar de fons i els troncs grinyolen. Els motorets de les abelles van i venen. Els peixos piulen d'un arbre a l'altre. Esclaten bombolles al cel.

Enfilat a l'onada de la Creu d'en Barraquer, torno a enfonsar-me passat el coll de l'Escorpí. Després l'onada em torna

cap amunt i, tot just que me'n vaig avall, ja veig, entre el bruc i les algues, dos suros. Els dos pilars de corall gris. Una columna a cada banda de camí. Els dos muntants del pòrtic de la Sureda Fonda. Un trosset de fusta penja amb filferro al tronc esquerre. Amb prou feines s'hi llegeix: Sureda Fonda. És com entrar en una masia abandonada enmig del bosc. Com Sant Benet, Can Codolar o Sant Baldiri.

És un aquari de pops petrificats. Tenen el cap enterrat, les potes obertes al cel i els tentacles de fulles inquietes. Les branques s'acaben obrint com palmells de dits tremolosos. Es permeten curvatures lliures, sinuositats, els troncs es dobleguen cap aquí i cap allà, dúctils, lliures, flexibles, com si canviessin d'idea a cada moment. Alguns fan colzes de noranta graus, com si aixequessin peses.

Són canelobres marins, es tomben i cedeixen amb educació, es deixen portar per la música del vent, que els agafa per la cintura. Vacillen, se'ls posen les fulles de punta, però acaben ballant, es deixen arrossegar, flamígers, feliços, ancorats en la seva moral. El verd continua fluïnt entorn del seu gris venerable. N'hi ha algun que carrega un suïcida penjat, però és igual, són feliços.

M'enfonso en la saliva del seu nom, Sureda Fonda, i cada arbre és una lletra escrita amb atenció, amb tinta de saba i un alfabet orgànic, la lletra pulmó, la lletra fetge, la lletra costella i la lletra vena, cervell, tripa i cor, la calligrafia de la toponímia feta de carn, com es Terme Gros, la roca Verdera o la carbonera des Mut, del puig de les Cols al Montclar. Els verds m'entren pels ulls i les orelles i em transpiren per la

pell. Em converteixen en una font que camina entre les deus quietes del lligabosc, el llentiscle, la molsa... La cortina gris dels suros du una faldilla de gasa de bruc. Les sanefes verdes serpentegen per l'aire, les figures s'entrelliguen pel sostre, fan un brodat vegetal.

De seguida s'arriba a una clariana minúscula, que és una trifurcació de camins. El vent llima i delimita. El mateix vent s'ho endurà tot. No deixarà res. Ell posa i treu. De moment, torna les fulles dels suros de plata. Fa brillar l'escama del tronc d'arboç i les escates de fulles caigudes dels suros. Tinc la mar a l'esquena. El Montseny, a l'esquerra. Tinc la Vall d'Aro i les Gavarres fosques a davant. Al fons de la canal que travessa la Selva i l'Empordà, el queixal lluminós del Canigó.